

Інформаційний дайджест РРРП № 2, червень 2021

ПРАВО-JUSTICE

рррп

Друзі,

До вашої уваги інформаційний дайджест Регіональних рад з питань реформи правосуддя (РРРП).

РРРП створені за підтримки Проекту ЄС «Право-Justice» і об'єднують представників різних правничих професій у Чернівецькій, Дніпропетровській, Харківській, Львівській, Одеській областях та Донбасі. Це постійно діючі робочі групи, що сприяють втіленню реформ за принципом «знизу-вгору»: через донесення специфічних для регіону викликів і їхніх потенційних вирішень до рівня центральних органів влади.

ПОТРЕБА В ЄДИНИХ ЕТИЧНИХ ПРАВИЛАХ ДЛЯ ПРАВНИКІВ

25 травня відбулося обговорення на тему «Етичні правила правників» за участю представників РРРП. Судді, адвокати, прокурори, приватні виконавці, арбітражні керуючі, нотаріуси і науковці мали змогу обговорити етичні норми кожної професії та запропонувати рекомендації щодо їх вдосконалення. [Більше тут.](#)

Учасники дійшли висновку, що всі правничі професії мають розробити єдині стандарти етичної поведінки. «Ми вважаємо, що дуже доречно зібратися суддям, адвокатам і прокурорам і вибудувати єдині етичні стандарти», — сказала Вікторія Чебан, суддя Шевченківського районного суду м. Чернівці, членкиня Чернівецької РРПР і Ради суддів України.

Відповідаючи на запитання, чи етично коментувати рішення суду, Галина Діброва, суддя Південно-Західного Апеляційного Господарського суду, членкиня Одеської РРПР і Ради суддів України, зауважила: «Щоб коментувати судові рішення, відповідати на запитання, давати оцінку, необхідні незалежність і безсторонність».

За словами Валерія Притуляка, координатора Одеської РРПР і члена комітету з етики Асоціації приватних виконавців України, Проект ЄС «Право Justice» долучився до розробки нової редакції Кодексу етики приватних виконавців, примірник якого має вручатися кожному приватному виконавцю. «Ми можемо безкінечно говорити про норми професійної етики. Але допоки ми не передамо цей документ виконавцю, ми не можемо вимагати його виконання», – сказав він.

Марта Мочульська, координаторка Львівської РРПР, к.ю.н., заступник декана юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, наголосила на важливості закладання основ правничої етики під час навчання в університеті: «Ефективність застосування етичних правил у юридичній практиці залежить від їх розуміння юридичними професіями. Тому дуже важливо формувати це розуміння в молодого правника, починаючи зі студентської лави».

СПРОЩЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО І ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА

24 травня відбулося експертне обговорення «Удосконалення наказного та спрощеного судових проваджень за ЦПК та ГПК». Національні й міжнародні експерти Проекту ЄС «Право-Justice», судді, представники ЄБРР, Мін'юсту, Верховної Ради, РРПР та інші учасники обговорили, як підвищити ефективність українського цивільного і господарського судочинства. [Більше тут](#).

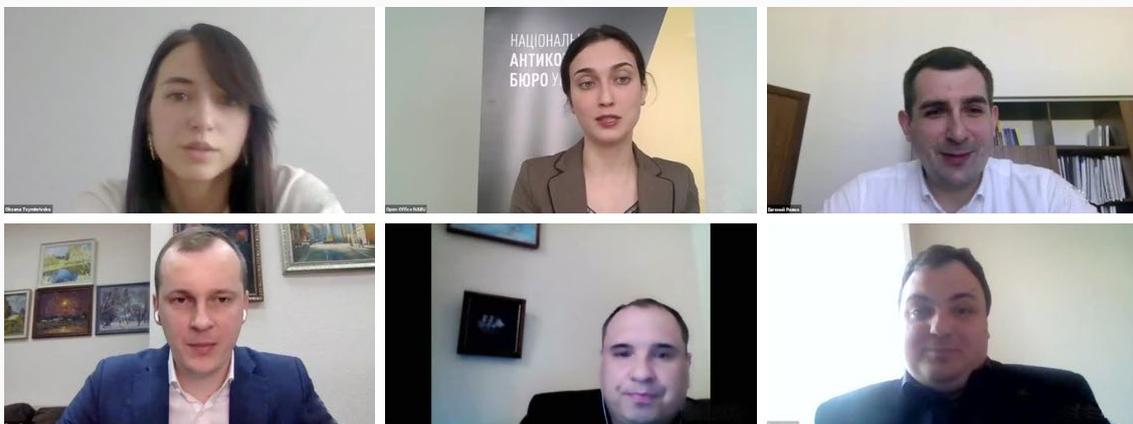
«Одна з головних наших цілей – допомогти зробити правосуддя більш ефективним. Грунтуючись на європейській практиці, ми покладаємо великі надії на повноцінне впровадження інституту судового наказу, а також розумне обмеження обсягу роботи апеляційних судів. Крім того, важливо надати суддям більше важелів для управління процесом і перенести певні повноваження на персонал судів», – наголосив керівник Проєкту ЄС «Право-Justice» Довідас Віткаускас.

Олександр Банчук, заступник Міністра юстиції України, висловив сподівання, що удосконалення наказного та спрощеного судових проваджень допоможе скоротити тривалість судових розглядів: «Чим більше типових дрібних справ розглядатимуться у спрощених і наказних провадженнях, тим більше часу і ресурсів матимуть судді для розгляду складних справ».

Міжнародний експерт Проєкту ЄС «Право-Justice» Берт Маан наголосив на важливості виконання дрібних грошових зобов'язань: «Багато чого ми купуємо онлайн, ми є абонентами мобільного зв'язку, ми сплачуємо за медичне та інші види страхування, орендну плату тощо. Подібні вимоги є відносно дрібними, але разом вони складають доволі значні суми. Безсумнівно, що ці кошти мають сплачуватися. Інакше компанії не зможуть продовжувати існування. Тому задля економічного добробуту країни мають існувати механізми, які б дозволяли швидко та ефективно реалізовувати ці процедури».

Стосовно апеляційних оскаржень у дрібних справах, Роман Чумак, адвокат і координатор Харківської РРП, зазначив: «Потрібно зробити звернення до апеляційного суду дорожчим. Тоді боржник не буде використовувати механізм апеляції для того, щоб заграватися з системою і не платити борги».

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ КОМПЛАЄНС

29 квітня Харківська РРП провела обговорення на тему «Антикорупційний комплаєнс». Правнича спільнота регіону мала змогу обговорити з представниками НАБУ і Громадської ради при НАЗК

існуючі проблеми щодо запобігання корупції у діяльності державних і комунальних підприємств, а також органів влади та разом запропонувати шляхи їхнього вирішення. [Більше тут](#).

«Боротьба з корупцією є надзвичайно актуальною для України. Ухвалене за останні роки антикорупційне законодавство суттєво посилює і змінює стандарти ведення бізнесу в Україні. Відтак відхилення від цих законодавчих і етичних вимог може призвести до серйозних наслідків, включно із кримінальною відповідальністю. Саме тому успішне ведення антикорупційного комплаєнсу є надзвичайно важливим у діяльності як бізнесу, так і державних підприємств», – наголосила Оксана Цимбрівська, головний національний експерт Проєкту ЄС «Право-Justice», національний координатор РРРП.

Євген Ріяко, адвокат, керуючий партнер «RIYAKO&PARTNERS» і представник Харківської РРРП, підкреслив необхідність підвищення дисциплінарної і фінансової відповідальності керівників державних і комунальних підприємств за невиконання вимог чи запитів уповноваженого з антикорупційної діяльності, а також відповідальності самого уповноваженого: «Уповноваженим повинна бути особа, яка йде на такі умови і готова зробити все, щоб на її прозорі дії щодо виявлення корупції жодним чином не впала тінь».

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ

27 квітня Львівська РРРП провела розширене засідання на тему «Сфера державної реєстрації: сучасні виклики та подальший розвиток». Правнича спільнота регіону разом з представниками Міністерства юстиції та Офісу протидії рейдерству, фахівцями Західного міжрегіонального управління Мін'юсту, ДП «НАІС» та експертами Проєкту ЄС «Право-Justice» обговорили питання захищеності реєстрів і протидії рейдерству. [Більше тут](#).

Керівник Проєкту ЄС «Право-Justice» Довідас Віткаускас наголосив: «Єдиний стійкий шлях до вирішення спорів щодо державної реєстрації майна та бізнесу полягає у стандартизованому,

надійному і безпечному автоматичному обміні даними між різними реєстрами. Дані реєстру, а не бюрократичні рішення, повинні мати вищу силу для формування презумпцій правомірності володіння майном і бізнесом. І повноваження щодо вирішення реєстраційних спорів слід якнайшвидше повернути судам».

Учасники засідання дійшли спільної думки, яку підкреслила заступниця Міністра юстиції з питань державної реєстрації Ольга Оніщук, що захисту від рейдерських атак на нерухоме майно та бізнес можливо досягти лише узгодженими діями політиків, правової спільноти, українських громадян і бізнесу.

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ

9 квітня за підтримки Проєкту ЄС «Право-Justice» та за участі представників РРРП відбулося онлайн-обговорення процедури притягнення приватних виконавців до дисциплінарної відповідальності. [Більше тут.](#)

Георгій Парфьонов, член Одеської РРРП і голова Ради приватних виконавців Одеської області, наголосив на важливості передбачити у законодавстві право приватних виконавців, чия діяльність зупинена, допрацьовувати відкриті провадження.

«Якщо виконавець під час зупинення діяльності не може працювати, наступають негативні наслідки не лише для виконавця, а також для сторін виконавчого провадження та інших осіб. Наприклад, дійсні арешти активів або блокування банківських рахунків не можуть бути зняті на користь добросовісного боржника. Загалом, зупинення діяльності, як вид дисциплінарного покарання, слід замінити лише заборною відкривати нові виконавчі провадження».

Представник Львівської РРРП і член Дисциплінарної комісії приватних виконавців Зорян Маковецький зазначив: «Якщо суд визнає дії виконавця певним чином неправомірними, це не може автоматично слугувати підставою для притягнення до дисциплінарної відповідальності – слід враховувати інші важливі елементи: вину, завдану шкоду тощо».

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА

8 квітня відбулася експертна дискусія щодо проекту Закону «Про адміністративну процедуру», який очікує на друге читання у Верховній Раді й має стати новою главою у відносинах публічної адміністрації з громадянами і бізнесом. Міжнародні й українські експерти, включно з представниками РППП, обговорили переваги єдиної адміністративної процедури, а також досвід її застосування у країнах ЄС. Захід ініційовано Проектом ЄС «Право-Justice» спільно з Проектом EU4PAR. [Більше тут](#).

Ухвалення Закону «Про адміністративну процедуру» є частиною ширшої реформи державного управління, вирішальної для реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Це сприятиме кращій якості послуг з боку держави.

«Ключовою перевагою цього закону є те, що він стандартизує підхід до сотень типів взаємодій між особою та державою, що закладе основу для цифровізації державних послуг. Клієнтоорієнтованість — інша перевага. Українські органи влади повинні більше відчувати себе слугами народу та бізнесу», — сказав Довідас Віткаускас, керівник Проекту ЄС «Право-Justice».

«Ми очікуємо, що з набранням чинності цим законом він слугуватиме інструментарієм для адміністративних судів і допоможе зменшити навантаження, пришвидшити провадження та підвищити якість рішень», — сказав Олександр Банчук, заступник Міністра юстиції України.

Законопроект про адміністративну процедуру надає адміністративним органам певний обсяг дискреції, тобто свободу вибору.

«Нарешті закон визначить межі дискреційних повноважень органів влади, зобов'язуючі при цьому органи влади діяти в межах закону та мети, з якою таке повноваження надане», — зазначив Андрій Рищенко, координатор Дніпропетровської РППП, суддя Дніпропетровського окружного адміністративного суду.

РРРП В УКРАЇНСЬКИХ МЕДІА

[Замість тривалого судового процесу — примирення та вирішення проблеми \(або спору\): що таке медіація і чому вона корисна для українців](#)

[Рівні умови для всіх: що може зробити держава для розвитку підприємництва](#)

Юридична Газета
ВСЬОУКРАЇНСЬКЕ ЩОТИЖНЕВЕ ПРОФЕСІЙНЕ ЮРИДИЧНЕ ВИДАВІННЯ

[Як забезпечити доступ до суду мешканцям непідконтрольних територій Луганської та Донецької областей](#)

[Що робити валютним позичальникам після закінчення мораторію?](#)

[Банкрутство фізичних осіб: деякі проблеми правового регулювання процедури](#)

[Засідання онлайн та альтернативне вирішення спорів: що отримає суспільство після «нової» судової реформи?](#)

[Як закон про перехідне правосуддя розв'яже проблеми мешканців окупованих територій?](#)

ЗАХОДИ РРРП У ЧЕРВНІ-ЛИПНІ 2021

У червні-липні РРРП проведуть обговорення з таких тем:

1. Спрощення провадження у малозначних спорах
2. Медіація у цивільних і господарських спорах
3. Нова процедура банкрутства фізичних осіб і валютних позичальників
4. Медіація в юридичній освіті відповідно до стандарту 081
5. Гендерне питання в правничих професіях

За детальнішою інформацією, будь ласка, слідкуйте на [Facebook-сторінці Проекту](#).

Цей інформаційний дайджест підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Його зміст є виключною відповідальністю Регіональних рад з питань реформи правосуддя і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

За додатковою інформацією, будь ласка, зверніться: info@pravojustice.eu